

Socialnämnden

Plats och tid	Sessionssalen, Nämndhuset, onsdagen den 20 december 2023 kl 08:15 – 14.55, med ajournering kl. 09.40 – 10.00, 10.20 – 10.35, 12.00 – 13.15, 14.30 – 14.45		
Beslutande	Ledamöter Krister Mc Carthy (S), Ordförande May Andersson (S), 1:e vice ordförande Margareta Tjärnlund (M), 2:e vice ordförande Agneta Jonsson (S) Sanna Bergman (V) kl. 08.15 – 14.55 Anna Arvidsson (MP) Maria Norberg (C) Birgitta Wiklander (KD) Tjänstgörande ersättare Ingrid Mähler (S) tjänstgörande för Raymond Rinnan (S) Malin Lökvist (S) tjänstgörande för Sanna Bergman (V) Camilla Nilsson (L) tjänstgörande för Alexandra Viberg (M) Göran Virén Sjögren (SD) tjänstgörande för Kenneth Lunneborg (SD)		
Närvarande ej tjänstgörande ersättare	Ersättare Christina Brenner (MP)		
Övriga närvarande	Mats Collin, förvaltningschef Annika Öman, nämndsekreterare Eva Nordin Silén, verksamhetschef kl. 10.35 – 11.35 Pär Hägglund, enhetschef kl. 08.15 – 12.00 Marion Viberg, controller kl. 08.15 – 09.40 Anneli Lidén Halvarsson, controller, kl. 08.15 – 09.40 Solbritt Höglund, enhetschef kl. 09.20 – 09.40 Anders Engelholm, medicinskt ansvarig sjuksköterska kl. 08.15 – 09.30 Hanna-Maria Fälldin, verksamhetskontroller kl. 10.00 – 10.20 Elin Norell, förvaltningssekreterare kl. 10.00 – 10.20 Jenny Carencio, partner Utfallsfonden via länk kl. 10.35 – 11.35 Ingemar Ljunggren (M) Kommunstyrelsen via länk kl. 10.35 – 11.35 Monica Fällström (S) Kommunstyrelsen via länk kl. 10.35 – 11.35 Ann-Charlotte Visén (S) Kommunstyrelsen via länk kl. 10.35 – 11.35 Baran Hosseini, -, Kommunstyrelsen via länk kl. 10.35 – 11.35 Johan Wester (C) Kommunstyrelsen via länk kl. 10.35 – 11.35 Olle Löfgren (L) Kommunstyrelsen via länk kl. 10.35 – 11.35		
Justerare	Camilla Nilsson (L)		
Justeringens plats och tid	Sessionssalen, Nämndhuset, 2023-12-22		
Underskrifter			
	Sekreterare	Annika Öman	Paragrafer §§ 140-151
	Ordförande	Krister Mc Carthy	
	Justerare	Camilla Nilsson (L)	

Socialnämnden

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ

Socialnämnden

Sammanträdesdatum

2023-12-20

Datum då anslaget sätts upp

2023-12-23

Datum då anslaget tas ned

2023-12-14

Förvaringsplats för protokollet

Socialförvaltningen

Underskrift

Annika Öman

Ärendelista

§ 140 Dnr 27159	
Val av justerare	3
§ 141 Dnr 27160	
Godkännande av dagordning	4
§ 142 Dnr 2022-000181 1.1.3.1	
Informationsärenden 2023	5
§ 143 Dnr 2022-000182 1.1.3.1	
Budgetuppföljning 2023	7
§ 144 Dnr 2023-000204 1.1.3.1	
Verksamhetsplan 2024	8
§ 145 Dnr 2023-000209 1.1.3.1	
Samarbete med Utfallsfonden	9
§ 146 Dnr 2023-000208 1.1.3.1	
Gruppbostad Östanbäcksgatan 23	11
§ 147 Dnr 2023-000199 3.7.2.0	
Preciserade behovsposter inom riksnormen avseende försörjningsstöd år 2024.....	13
§ 148 Dnr 2023-000174 1.1.3.1	
Remissvar - Motion – om att utreda förutsättningarna för demensby i samband med pågående planering av nytt demensboende	15
§ 149 Dnr 2022-000184 1.1.3.1	
Anmälan av delegationsbeslut 2023.....	18
§ 150 Dnr 27163	
Skrivelser, meddelanden och beslut.....	19
§ 151 Dnr 27164	
Eventuellt tillkommande ärende	20

Socialnämnden

§ 140

Dnr 27159

Val av justerare

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att utse Camilla Nilsson (L) att justera protokollet, samt

att protokollet justeras den 22 december 2023 klockan 09.00.

Socialnämnden

§ 141

Dnr 27160

Godkännande av dagordning

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att godkänna dagordningen för dagens sammanträde.

Bakgrund

Ordförande går igenom upprättad dagordning.

Ärende § 144, *Verksamhetsplan 2024*, utgår.

Ärendet flyttas till socialnämndens nästa sammanträde.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningen, dagordning 2023-12-18.

Socialnämnden

§ 142

Dnr 2022-000181 1.1.3.1

Informationsärenden 2023

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att tacka för informationen och lägga den till handlingarna.

Bakgrund

Socialnämnden har fått ta del av följande informationspunkter:

Budgetinformation 2023 – Mats Collin, förvaltningschef.

Preciserade behovsposter inom riksnormen avseende försörjningsstöd år 2024 – Solbritt Höglund, enhetschef.

Information om nuläget kopplat till pandemin - Anders Engelholm, medicinskt ansvarig sjuksköterska.

Modellkoncept för jämställdhetsintegrering med fokus på sjukskrivningar – Hanna-Maria Fälldin, verksamhetscontroller och Elin Norell, förvaltningssekreterare.

Samarbete med Utfallsfonden – Mats Collin, förvaltningschef och Jenny Carencio, partner Utfallsfonden.

Mats Collin, förvaltningschef informerade om följande:

- Fysisk samordning av Korttidsenheten, Hälso- och sjukvårdsorganisationen samt Hemtjänsten; redovisning och förslag till beslut gällande ärendet efter genomförd utredning kommer förhoppningsvis att ske under första kvartalet 2024.
- Information från MBL § 11 - Verksamhetsplan 2024. De närvarande fackliga representanterna biträdde inriktningen samt det övriga punkter innehållande bland annat kommande risk- och konsekvensanalyser. De biträdde även att den medicinskt ansvariga sjuksköterskan förflyttas från Utveckling- och kunskapsenheten till att placeras direkt under förvaltningschef.

Socialnämnden

§ 142, Forts.

Krister Mc Carthy (S), ordförande Socialnämnden, informerade om följande:

- Deltagande vid Brunnegårdens 30-årsjubileum. För kännedom ger Socialnämnden i gåva en flaggstång till jubilaren.
- Jämlikhetsprojekt som startat. Information från den första träffen vi haft tillsammans med skolnämndens presidium.
- Möte angående Tillsammans för Mitt Härnösand – genomgång avseende utvecklingen av Härnösand där bl.a. HR deltog. Socialförvaltningen deltar i tre av de olika grupperna.

Socialnämnden

§ 143

Dnr 2022-000182 1.1.3.1

Budgetuppföljning 2023

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att godkänna informationen och lägga den till handlingarna, samt

att uppdra till socialförvaltningen att fortsätta arbetet med att bromsa den negativa kostnadsutvecklingen inklusive analysarbetet kring orsakerna.

Bakgrund

Socialförvaltningen genom ekonomi- och kommunledningsavdelningen sammanställer efter varje avslutad månad en ekonomisk månadsrapport för att ge en översiktlig och kortfattad bild av socialnämndens ekonomiska situation och utveckling löpande under året.

Nämnden har fortsatt högre kostnader än budget, varav de tre högsta ackumulerade underskotten fortsatt ligger på hemtjänsten med minus 22,4 mnkr (ytterligare minus 2,3 jmf föregående månad). Individ- och familjeomsorgen inkl. försörjningsstöd på minus 11,1 mnkr (minus 0,7 jmf föregående månad). Särskilt boende äldreomsorg på minus 8,2 mnkr (ytterligare minus 1,2 jmf föregående månad).

De största negativa avvikelserna kopplat till intäkter och kostnader ligger på personalkostnader respektive köp av.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningen, Presentation – Ekonomisk rapport november 2023.

Socialnämnden

§ 144

Dnr 2023-000204 1.1.3.1

Verksamhetsplan 2024

Ärendet utgår och flyttas till socialnämndens nästa sammanträde.

Socialnämnden

§ 145

Dnr 2023-000209 1.1.3.1

Samarbete med Utfallsfonden

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att uppdra till förvaltningen att arbeta vidare med att slutföra ett socialt utfallskontrakt med Utfallsfonden,

att syftet med det sociala utfallskontraktet ska vara att stärka äldre och minska kommunens kostnader för hemtjänst och särskilt boende, samt

att förvaltningen återkommer till socialnämnden i januari 2024 med förslag till beslut.

Yrkanden

Krister Mc Carthy (S) yrkar att den tredje att-satsen i förvaltningens förslag ersätts av följande: *att förvaltningen återkommer till socialnämnden i januari 2024 med förslag till beslut.*

Samtliga ledamöter och tjänstgörande ersättare bifaller förslaget.

Propositionsordning

Ordförande finner att det endast föreligger ett förslag till beslut;

Krister Mc Carthys (S) förslag.

Ordförande frågar om socialnämnden avser besluta enligt Krister Mc Carthys (S) förslag.

Ordförande finner att Socialnämnden beslutar enligt förslaget.

Bakgrund

Socialnämndens vill fortsätta utveckla det förebyggande och hälsofrämjande arbetet, ett arbete som inte kan "räknas hem" inom loppet av ett budgetår.

Inom området äldres behov planeras ett samarbete med Utfallsfonden, ett arbete som beräknas pågå de närmaste fem åren. Utfallsfondens ambition är att medverka i finansiering av några av de stora sociala samhällsutmaningar som finns, och för Härnösand har fokuset lagts på vad som kan göras för att äldre skall klara sig längre själva utan att behöva få stöd från hemtjänst eller särskilt boende. Satsningen syftar till att kunna visa vilka förebyggande

Socialnämnden

§ 145, Forts.

insatser kommunen kan tillhandahålla för att uppnå denna effekt över tid. Satsningen finansieras genom omfördelning av resurser samt genom finansiering från Utfallsfonden.

Utfallsfonden gör ett finansieringsåtagande motsvarande den budget som satts av kommunen för de kostnader, utöver vad som annars skulle uppstått, som krävs för att genomföra nödvändig organisationsutveckling och målgruppsriktade insatser med syfte att nå målen – stärka de äldre och minska kommunens kostnader för hemtjänst och SÄBO.

Utfallsfonden och kommunen sätter gemensamt de återbetalningsvillkor som ska gälla och som ska vara direkt avhängiga av i vilken utsträckning målen nås.

Kommunen avropar finansiering i takt med att behov uppstår. Avrop sker efter att kommunen presenterat en budget för kostnaderna vilken sedan också följs upp och avrapporteras.

Återbetalning knyts främst till realiserade kostnadsbesparingar, men kan även knytas till utvalda kvalitetsmått. Principen är att kommunens besparingar med råge ska överstiga återbetalningarna till Utfallsfonden.

Utfallsfonden bär dock i allt väsentligt risken för att målen eventuellt inte nås, i vilket fall Utfallsfonden förlorar sina pengar.

Återbetalning sker därför enligt principen att en större andel av kostnadsbesparingarna i början tillfaller fonden, upp tills dess att totalbeloppet plus en viss minimiränta tillkommit fonden. Utöver det sker en fördelning av besparingarna enligt en fallande princip där kommunen betalar en allt mindre del av besparingarna till fonden upp till ett tak. Fonden erhåller en riskpremie om satsningen varit ekonomiskt lyckad. Utöver detta belopp tillfaller alla besparingar kommunen.

Socialt perspektiv

Samarbetet med Utfallsfonden har stora möjligheter att ge äldre ett liv där de högre upp i åldern kan klara sig själva, eller ha mindre insatser av stöd och hjälp.

Ekologiskt perspektiv

Förslaget har ingen direkt påverkan på det ekologiska perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Förslaget har stor potential att på sikt märkbart sänka kommunens kostnader.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningen, tjänsteskrivelse 2023-12-15

Socialnämnden

§ 146

Dnr 2023-000208 1.1.3.1

Gruppbostad Östanbäcksgatan 23

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att Östanbäcksgatans gruppboende, enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), fortsätter drivas som gruppboende trots att det tidigare fattas beslut om nedläggning.

Bakgrund

Inför öppnande av Solbackens nya gruppboenden beslutade socialnämnden att avveckla Östanbäcksgatans gruppboende då verksamheten flyttar in till Solbackens lokaler under första halvåret 2024. Vid detta tillfälle var det endast ett fåtal brukare på väntelistan som fått boendebeslut enligt LSS.

På senaste tiden har Funktionsstöd fått ytterligare sju nya boendebeslut enligt LSS som ska verkställas. Totalt finns i dagsläget 13 boendebeslut på väntelistan.

Efter inventering av lediga boendeplatser samt planering av kommande boendeplatser på Solbacken, saknas det sex gruppboestads platser enligt 9 § 9 punkten LSS.

För att kunna verkställa dessa boendebeslut föreslås socialnämnden att behålla Östanbäcksgatans lokaler för att utöka med fem boendeplatser inom verksamhetsområdet. Om Östanbäcksgatans gruppboende fortsätter sin drift och när Solbackens nya boende är klart för inflyttning återstår endast en brukare kvar på väntelistan.

Socialt perspektiv

Utifrån ett socialt perspektiv kan lång väntetid på boende innebära konsekvenser för de brukare som inte kan erbjudas gruppboende i Härnösands kommun. Brukarna kan vara i behov av att erbjudas extern placering i annan kommun i väntan på ledig bostad i hemkommunen. Inom verksamhetsområdet kan vi se att det inte varit så många lediga boendeplatser de senaste åren. Vilket kan innebära risk för långa placeringstider hos externa utförare.

Socialnämnden

§ 146, Forts.

Ekologiskt perspektiv

Beslutet har ingen direkt påverkan på det ekologiska perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Efter att det nuvarande boende på Östanbäcksgatan flyttat ut och för fortsatt drift av gruppboendet under 2024 saknas det budget för sju månader till en kostnad av 2,9 mnkr.

Totalt behövs en årsbudget fr.o.m. 2025 på ca 4,9 mnkr/år (inkl. index och löneökning) vilket är en kostnad för 6 årsarbetare samt hyra och driftkostnader.

Utifrån ett ekonomiskt perspektiv kan eventuellt vite uppstå utifrån de icke verkställda beslut som rapporterats in till IVO (Inspektionen för vård och omsorg). Samt om verksamhetsområdet inte kan erbjuda boendeplatser till brukarna kan det bli aktuellt med köp av externa boendeplatser. Vilken medför höga placeringskostnader för socialförvaltningen.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningen, tjänsteskrivelse 2023-12-05.

Socialnämnden

§ 147

Dnr 2023-000199 3.7.2.0

Preciserade behovsposter inom riksnormen avseende försörjningsstöd år 2024

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att anta bifogat förslag till fördelning av normposter inom riksnormen gällande försörjningsstöd 2024.

Bakgrund

Riksnormen bestäms av regeringen utifrån 2 kapitlet 1 § socialtjänstförordningen inför varje nytt kalenderår. Skäliga kostnader för olika behov avgör riksnormens nivå på försörjningsstödet. Riksnormen har räknats upp med 8,67 % jämfört med riksnormen 2023. Höjningen beror på inflationen. Riksnormen för ett hushåll utgör summan av de personliga kostnaderna för livsmedel, kläder och skor, fritid och lek, hygien samt barn och ungdomsförsäkring. Därutöver anges poster för gemensamma hushållskostnader som avser att täcka förbrukningsvaror, dagstidning och telefon.

Regeringen bestämmer inte i detalj hur summorna ska fördelas på respektive behovspost utan endast totalbeloppen. Varje kommun bestämmer fördelningen av behovsposterna vilket innebär att varje kommun har olika beräkningar gällande utgiftsposterna. Som hjälp vid fördelningen av behovsposterna finns Konsumentverkets beräkningar 2023.

Konsumentverkets beräkningar är ibland högre gällande en del poster i jämförelse med det som ryms inom riksnormen. Konsumentverkets beräkningar utgår också utifrån andra åldersintervall än de intervall som finns inom riksnormen. Normen för en ensamstående är 5 030 kr år 2024 varav matkostnader för en månad är 2 600 kr. Höjningen läggs in från 15 december.

Ekonomiskt bistånd till kostnader för eventuell medicin, läkarvård, tandvård, hemutrustning, flyttkostnader mm beviljas utöver norm om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt.

Högtidspeng beviljas separat med 500 kr i samband med exempelvis julfirande.

Socialnämnden

§ 147, Forts.

Socialt perspektiv

Regeringen beslutar om riksnormen, vilka hänsynstagande som de gör gällande sociala perspektiv framkommer inte. När det gäller behovsposter så är förslaget att prioritera matkostnader eftersom de har störst påverkan på ekonomin framför allt när bara matpengar till barnen beviljas.

Ekologiskt perspektiv

Beslutet har ingen direkt påverkan på det ekologiska perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Höjningen av riksnormen beräknas öka kostnaderna för ekonomiskt bistånd med 1 750 000 kr under 2023.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningen, tjänsteskrivelse 2023-11-14.

Socialförvaltningen, förslag till fördelning av normposter inom riksnormen gällande försörjningsstöd 2024.

Socialnämnden

§ 148

Dnr 2023-000174 1.1.3.1

Remissvar - Motion – om att utreda förutsättningarna för demensby i samband med pågående planering av nytt demensboende

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att anta förvaltningens bedömning som Socialnämndens yttrande,

att överlämna yttrandet till kommunstyrelsen, samt

att uppdra till Socialnämndens presidium att med Härnösandshus presidium föra samråd av utformning av det nya planerade demensboendet.

Yrkanden

Krister Mc Carthy (S) yrkar på följande tilläggsattsats: *att uppdra till Socialnämndens presidium att med Härnösandshus presidium föra samråd av utformning av det nya planerade demensboendet.*

Samtliga ledamöter och tjänstgörande ersättare bifaller förslaget.

Propositionsordning

Ordförande finner att det endast föreligger ett förslag till beslut; liggande förslag med Krister Mc Carthys (S) tilläggsförslag.

Ordförande frågar om socialnämnden avser besluta enligt liggande förslag med Krister Mc Carthys (S) tilläggsförslag.

Ordförande finner att Socialnämnden beslutar enligt liggande förslag med Krister Mc Carthys (S) tilläggsförslag.

Bakgrund

En motion har lämnats till kommunfullmäktige i maj 2023 av Göran Virén Sjögren (SD) och Kenneth Lunneborg (SD). Motionärerna förslår att nämnden ska få i uppdrag att besöka en demensby samt att socialförvaltningen får i uppdrag att utreda möjligheterna att skapa en demensby i Härnösand.

Socialnämnden

§ 148, Forts.

Socialförvaltningens bedömning

Idén med demensbyn kommer från demensbyn De Hogeweyk i Holland. Här har man tagit ett radikalt grepp, med exempelvis olika bo-enheter som bygger på vilka intressen man har.

Socialförvaltningen har tagit del av uttalande som finns publicerat där Wilhelmina Hoffman, geriatriker och överläkare på Silviahemmet samt direktör på Svenskt Demenscentrum uttalat sig.

”Först vill jag säga att jag är mycket positiv till att man prövar olika och nya boendekoncept för personer med kognitiva svårigheter som demens. Men demensbyar tror jag inte är lösningen på hur vi ska ta hand om våra demenssjuka i Sverige”.

Hon menar att konceptet blir alldeles för segregerat. Den blir en stigmatisering av de demenssjuka istället för en avstigmatisering, som hon förordar. Hennes syn på utveckling är istället en utveckling av olika typer av boendekoncept där man kan fortsätta så långt det är möjligt att leva bland andra människor i samhället.

Wilhelmina Hoffman uttalar också att konceptet med demensbyar kan provas – men det får inte vara själva lösningen. Det gäller att få mer förståelse för demenssjukdomarna, så att vi får ett samhälle som mer anpassar sig till de demenssjuka – istället för tvärt om.

I ex Stockholm finns planer på demens by. En liten kommun som Härnösand bör avvakta det konceptets utvärdering. Inte minst utifrån hur man bör utforma demens byn. Det går ju i korta drag ut på att öka möjligheten att fritt röra sig inom ett skyddat område, vilket kan gynna den demenssjuke. En risk är att byn stigmatiserar och gör demenssjukdom än mer stigmatiserande. Tex kommer ju omgivningen veta att alla som vistas där har demenssjukdom eller att man besöker en demenssjuk. Det är inte lika tydligt i mer traditionella boenden. Demenssjukdomar är komplexa och i en del fall är det inte dåligt minne som är det svåra för den enskilde utan andra funktioner som omdöme och planeringsförmåga. Dessa som har en sådan funktionsnedsättning utifrån sin demenssjukdom saknar många gånger sjukdomsinsikt och ser sig inte som demenssjuka vilket kan medföra att det inte anser sig vilja bo i en demens by.

Satsningar och koncept bör ske med försiktighet och helst med noga utvärderingar löpande av effekter. Dessa utvärderingar och studier bör helst vara kopplade till Universitet så åtgärder och utformning sker på ett evidensbaserat sätt.

Socialnämnden

Socialförvaltningen delar grundsynen som geriatrikern Wilhelmina Hoffman framför samt anser förvaltningen att det behövs mer utvärdering av de byar som finns eller planeras, så att ett beslut grundas på starkare evidens än vad som finns idag.

Förvaltningen bedömer att tiden inte är mogen för att börja planera för att införa demensby i Härnösands kommun. Konceptet kan vara intressant men det bör avvaktas till svenska demensbyar är utvärderade.

Utifrån detta förordar inte socialförvaltningen att Härnösands kommun skall utveckla ett koncept med demensby i nuläget.

Socialt perspektiv

Socialförvaltningen har inte funnit evidens som pekar på att demensbyar bör vara en prioriterad satsning för Härnösands kommun.

Förslaget har ingen koppling till barnperspektivet.

Ekologiskt perspektiv

Förslaget har ingen effekt ur ett ekologiskt perspektiv.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Förslaget bedöms inte ha förutsebar effekt på det ekonomiska eller juridiska perspektivet.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningen, tjänsteskrivelse 2023-12-18.

Motion – När det byggs ett nytt boende för dementa utreda möjligheten att skapa en demensby.

Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2023-05-22 § 86.

Remiss Motion - När det byggs ett nytt boende för dementa utreda möjligheten att skapa en demensby.

Socialnämnden

§ 149

Dnr 2022-000184 1.1.3.1

Anmälan av delegationsbeslut 2023

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att godkänna redovisningen av delegationsbesluten.

Bakgrund

Aktuella listor över delegationsbesluten har gått ut till socialnämnden i handlingarna inför dagens möte.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningen, listor delegationsbeslut numrerad 1 – 4.

Socialnämnden

§ 150

Dnr 27163

Skrivelser, meddelanden och beslut

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att skrivelser, meddelanden och beslut anmäls och läggs till handlingarna.

Beslutsunderlag

Planering Socialnämnden 2024.

Väntelista Funktionsstöd 202311.

Väntelista Äldre 202311.

Socialnämnden

§ 151

Dnr 27164

Eventuellt tillkommande ärende

Socialnämndens beslut

Inget tillkommande ärende.
